

**Questiones spiritualis [con]iuiuij delicias preferentes,
super euangelijs tam de te[m]pore [quam] de sanctis**

Johannes <de Turrecremata>

Lyon, 18. Jan. 1509

In festo sancti thome.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70506)

In festo sancti thome.

guinitas vel aliquid hmoi. non em potest esse conditio ad idoneitatem pertinens ex quo alter simpliciter melior reputat. et sic indebite mouet. et in tali electione est acceptio persone que sine peccato esse non potest. ¶ Ad rationes in oppositum. ¶ Ad primas rñdet negando consequentiam. nisi intelligendo de meliori. vt dictum est. ¶ Ad secundam respondetur. negando consequentiam. Et ratio est qz petr⁹ nō solū pre ceteris eminebat dilectione diuina. sz etiaz erat idoneus ad gubernandū ecclesiam pre ceteris. ¶ Ad tertiā rñdetur. qz auctoritas illa est intelligenda q̄tuz ad studiū illius qui est in dignitate constitutus dz enim ad hoc intendere vt talem se exhibeat vt ceteros scientia et sanctitate precellat. vt gregori⁹ dicit in pastoralibus. nō autēz sibi imputandū est si ante prelacionem excellēti⁹ non fuerit. vt ex hoc debeat vilissimus reputari.

D primā questionē sic procedit. Et videtur qz aureola non de beatorū doctorū regno celozū. Quia

omne premium qd in futuro habebitur alicui actui virtutis rñdet. sed predicare et docere nō est actus alicuius virtutis. ergo doctrine vel pdicationi nō debet aureola. ¶ Secdo sic. pdicare et docere ex studio pueniūt. sz ea que premiant in futuro nō sunt acq̄sita per humanū studiū. qz naturalibus et acquisitis nō meremur ergo p doctrinā et pdicationē nullus in futuro meref aureolā. ¶ Tertio. exaltatio in futuro rñdet humilitati presenti. qz qui se humiliter exaltabitur. sz in docēdo et pdicādo nō est se humilitatio. imo magis superbie occasio. ¶ An glo. dicit mat. iij. qz diabol⁹ multos decepti honore magisterij inflatos. ¶ In oppositum est euangeliū presens. Qui fecerit docuerit hic magnus vocabit in regno celoz. Secdo est qd super illud. Ep̄. j. Et sciatis q̄ sit supereminens et. dicit glosa. quoddā clementū habebūt sancti doctores vltra id qd alij cōmuniter habebunt. ¶ Rñdeo dicendū. qz vtrū habet. iij. sen. di. xlii. q. v. ar. iij. q. iij. ¶ sicut p martyrium et virginitatem aliquis perfectissimam

In festo beati thome. aliqui legunt euangeliū. Vos estis sal terre et. mat. v. Circa quod

possunt disputari sequentes questiones. ¶ Prima. vtrū doctoribus aureola debeat in regno celozū. ¶ Secunda. vtrū predicator vel doctor teneatur facere qd dicit ex presenti euangeliō

victoriam obtinet de carne mü do. ita etiam perfectissima cōtra diabolū obtinet. qñ aliquis nō solū diabolo impugnātū nō cedit s; etiā eū repellit nō solū a se sed etiā ab alijs. Hoc aut fit per predicationē et doctrinā. et ideo predicationi et doctrine aureola debetur. sicut virginitati et martyrio. Nec est dicendū vt quidaz dicūt q; debeas tantū prelati qui bus cōpetit ex officio predicare et docere. s; quibuscūq; qui hūc actū exercent. prelati aut nō debetur quīs habeat officium predicandi nisi actu doceat et predicent. q; corona non debet habituali sed actuali pugnē. s; in illud ij. Timoth. ij. Nō coronabitur nisi qui legitime certauerit. Notatur autem q; tria requiruntur ad hoc q; doctorib; aureola debeatur. Prīmū est ex parte doctrine que doceat. s. q; sit de pertinentib; ad salutē. p quā diabolus a cordibus hominū expellatur sicut q; busdam spiritualibus armis. de quibus dicit. i. Cor. x. Arma militie nostre nō sunt carnalia s; spiritualia etc. Secūdo requiritur ex parte docētis q; actu doceat et predicet. vt dictū est. Tertio requiritur ex parte finis. s. q; doceat et predicet simpliciter ad gloriā dei. (vt habet quolibeto. v. ar. xiiij.) Ad ratiōes in oppositū. Ad primā rñdetur negādo minorē. Dicimus enim q; predicare et docere sunt act; alicuius virtutis. s. misericordiē. et inter spiritua;

les elemosynas cōputant. Ad secūdam rñdet. negando psequentiā. Et ratio est. q; quīs facultas predicandi et docendi quīs et studio pueniāt. tñ vsus doctrine ex voluntate pcedit q; p caritatē informā a deo infusā. et sic act; eius merito; esse potest. Ad tertiam rñdet negādo psequentiā. Et ratio est. q; exaltatio in hac vita non diminet alterius vire premium. nisi ei qui in tali exaltatione propriā gloriā querit. qui autē tale; exaltationē in vtilitatem aliorū cōuertit. ex ea sibi mercedem acquirit.

D secūda; questionē vt 2; predicator vel doctor teneat facere qd dicit. Primo pceditur. Et videtur q; sic ex presenti euangelio. Qui fecerit et docuerit hic magnus etc. ergo videtur q; qui facit contrariū hmoi qd pdicat errat et peccat. Secūdo sic. dicit ap'ls. i. Cor. ix. Castigo corpus meū et in seruitutē redigo. ne forte cū alijs pdicaueris ipse reprobus efficiar. Itē ad Ro. ij. dicit. Qui ergo alium doces te ipsum nō doces. Tertio sic. predicator euāgelij tenetur imitari formā eius qui condidit euangelij s; saluator noster iesus faciebat que predicabat. Vñ de ipso dicit Act. j. Lepit iesus facere et docere. ergo vi

In festo sancti gregorii.

detur q̄ ille qui predicat euāgelium vel docet teneatur facere qd̄ predicat. ¶ In oppositum est q̄ aliquando quis predicat aut docet perfectionem quam tamen non facit et etiam non videtur teneri. vt cum secularis predicat perfectionem religiosi et perfecti ergo predicator vel doctor non tenetur semper facere quod docet. ¶ Respondeo dicendum in tra alexandru de haliis in. iij. sub ista conclusione q̄ quilibet tenet facere qd̄ dicit. s̄m q̄ asserit alios teneri ad faciendum quod dicit. hoc tamen quod asseritur esse faciendum vel asseritur generaliter vel solum s̄m status. generaliter sicut asseritur de illis que pertinent ad statum salutis. s̄m statum sicut asseritur de his que pertinent ad statum perfectionis. vtpote religionis ad quam omnes non tenentur. et sic predicator non tenetur facere quod dicit. Dicitur ergo q̄ predicator ratione sui officij nō tenetur omnia facere que docet aut predicat ad que alias non tenebatur. si enim omnia facit que predicat hoc perfectiōis est non necessitatis si aliqua predicat ad que alias non tenebat. S̄z si ea que predicat ad que alias tenebat. sicut sunt precepta dei et ecclesie et forte aliqua alia ad que forte voto tenebatur. sic planum est q̄ ad ista tenetur tentione necessitatis. Sed cum predicat ea ad que alias non tenebatur. non video rationē quare predicatio-

nis ratione ad illa teneatur tentiōe necessitatis. nisi in casu forte vbi non seruaret illa. esset probabilis occasio scandali in iudiciis per quod posset preiudicium fieri veritati. ¶ Ad rationes in oppositum. et ad auctoritates apostoli dico. q̄ intelligunt de illis ad que prius tenebatur. ¶ Ad rationem de christo q̄ predicator d̄z imitari formam illi qui condidit euangelium et. Respondeatur q̄ si hoc intelligatur necessarium tunc verum est q̄ tunc ad ea que sunt necessaria ad salutem tenetur. ad alia aut non tenetur nisi ratione scandali loquendo de tentione necessitatis. Et tantum ad presens de ista questione.

In festo sancti Gregorii est euāgelium. Vigilate ergo quia nescitis etc. Mat. xxiij. Circa quod possunt disputari sequentes que-

stiones. ¶ Prima. vtrum melius facit qui consentit electioni canonice de se facte q̄ qui eam recusat. ¶ Secunda. vtrum precibus beati gregorii fuit liberatus traianus de penis inferni. ¶ Tertia. vtrum stat cum perfectione papa possidere quasi proprias ditias aut facultates terrenas.